

EMBÆTTI LANDLÆKNIS
SKRÁARGATIÐ – ÞEIR SEM SJÁ UM DAGLEG INNKAUP
JANÚAR 2015

AÐFERÐ**BLS. 3****HELSTU NIÐURSTÖÐUR****BLS. 5****ÍTARLEGAR NIÐURSTÖÐUR**

	Bls.
SP1: ÁBYRGÐ Á INNKAUPUM	6
SP2: ÞEKKING Á SKRÁARGATSMERKINU	8
SP3: HVAÐAN ÞEKKING Á SKRÁARGATI KEMUR	10
SP4: LESTUR Á UMBÚÐAMERKINGAR	12
SP5: MEST ÁHERSLA VIÐ MATARINNKAUP	14
SP6: MERKING SKRÁARGATSINS	18
SP7: TENGING VIÐ SKRÁARGATIÐ	22
SP8: HJÁLP VIÐ VAL Á MATVÖRU	25
SP9: TRAUST TIL SKRÁARGATSMERKISINS	28
SP10: AÐSTANDENDUR SKRÁARGATSMERKISINS	31
SP11: KAUP Á VÖRUM MERKTAR SKRÁARGATI	34

MARKMIÐ OG FRAMKVÆMD

Könnun þessi er gerð af Maskínu fyrir Embætti landlæknis. Hún er um viðhorf Íslendinga til og þekkingar á Skráargatsmerkinu. Þetta er í annað sinn sem þessi könnun er gerð.

Könnunin var lögð fyrir **Þjóðgátt Maskínu** á netinu og fór fram dagana 2.-7. janúar 2015. Íslendingar af báðum kynjum á aldrinum 18-75 ára af öllu landinu tóku þátt. Send var áminning tvisvar sinnum á þá sem ekki svöruðu.

Svarendur voru 997 og voru gögnin vigtuð með tilliti til kyns, aldurs og búsetu í samræmi við upplýsingar úr Þjóðskrá. Á næstu síðu má sjá vigtun gagnanna.

Í þessari skýrslu eru einungis svör þeirra sem sjá um dagleg innkaup fyrir heimilið.

Reykjavík, 3. febrúar 2015.

Með þökk fyrir gott samstarf,

Þóra Ásgeirsdóttir

Þorlákur Karlsson

Ævar Þórólfsson

Embætti
landlæknis
Directorate of Health

Einfalt að velja hollara

STUTTAR SKÝRINGAR Á TÖLFRÆÐIHUGTÖKUM Í SKÝRSLU

Meðaltal í könnunum er mæligildi á svonefndum iðsækni svara. Það segir til um hvar þungamíða svara við tiltekinni spurningu liggur. Formúla meðaltals í orðum er einfaldlega að tölugildi svara allra þátttakenda eru lögð saman og deilt í með fjölda svara.

Staðalfrávik í könnunum er mæligildi á það hve mikið svör við tiltekinni spurningu sem er mæld á samfelldan kvarða dreifast í kringum meðaltal hennar. Þannig að í tiltekinni viðhorfsspurningu þýðir lágt staðalfrávik að lítil munur sé á viðhorfi svarenda og meira að marka meðaltalsviðhorfið en þegar staðalfrávik er hátt, sem myndi þýða að meiri munur væri á viðhorfi svarenda.

Kí-kvaðratpróf er marktektarpróf sem er notað til að meta hvort að marktækur munur er á bakgrunnshópum á svarkvörðum sem ekki teljast samfelldir.

ANOVA er skammstöfun á Analysis of Variance sem hefur verið nefnd dreifigreining á íslensku. ANOVA metur það hvort marktækur munur er á meðalgildum svara við spurningu á samfelldum kvarða.

VIGTUN GAGNA

Við úrvinnslu voru gögnin vigtuð til samræmis við skiptingu kyns, aldurs og búsetu allra Íslendinga. Þetta er gert svo svörin endurspegli sem best afstöðu þjóðarinnar.

Við vigtun gagna geta fjöldatölur breyst og því geta fjöldatölur í skýrslu verið frábrugðnar tölum um fjölda svarenda. Þá getur birst órlítið misræmi í fjöldatölum og hlutföllum í tölum sem orsakast af námundun.

Hérað neðan má sjá hvernig fjölda- og hlutfallstölur svarenda voru fyrir og eftir vigtun gagna.

Fyrir vigtun

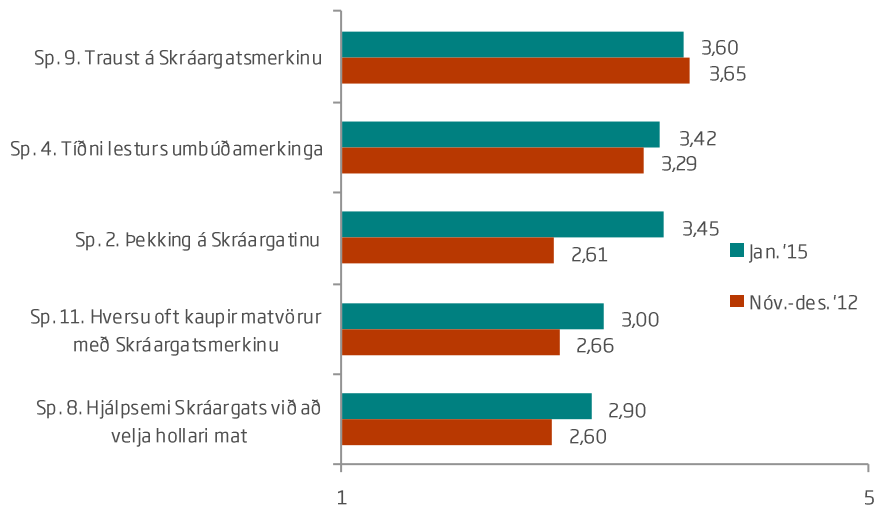
	Fjöldi	Hlutfall
Alls	997	-
Kyn		
Karl	473	47,4
Kona	524	52,6
Búseta		
Höfuðborgarsvæðið	629	63,1
Landsbyggð	368	36,9
Aldur		
18-25 ára	40	4,0
25-34 ára	111	11,1
35-44 ára	170	17,1
45-54 ára	239	24,0
55 ára og eldri	437	43,8

Eftir vigtun

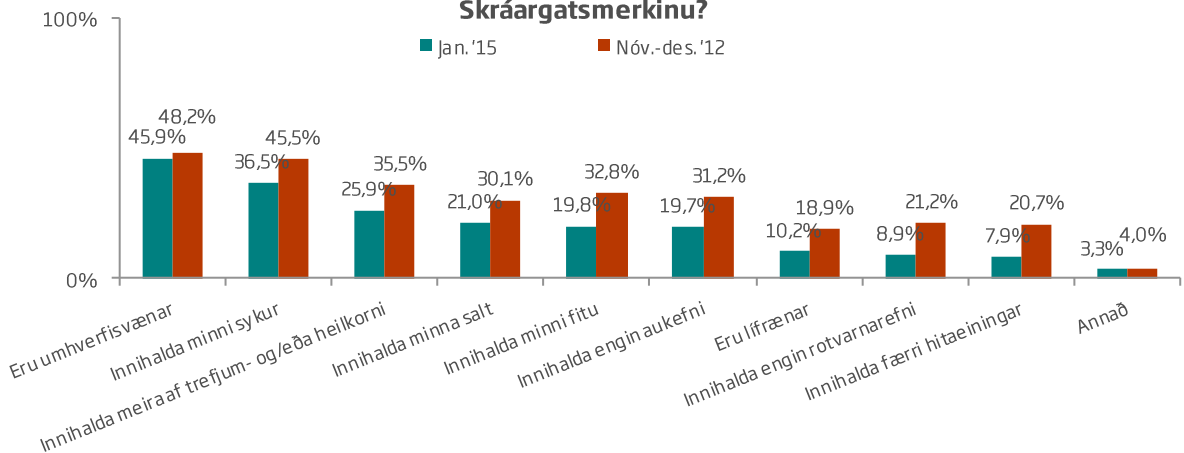
	Fjöldi	Hlutfall
Alls	993	-
Kyn		
Karl	461	46,4
Kona	532	53,6
Búseta		
Höfuðborgarsvæðið	617	62,1
Landsbyggð	376	37,9
Aldur		
18-25 ára	137	13,8
25-34 ára	185	18,6
35-44 ára	174	17,5
45-54 ára	180	18,1
55 ára og eldri	318	32,0

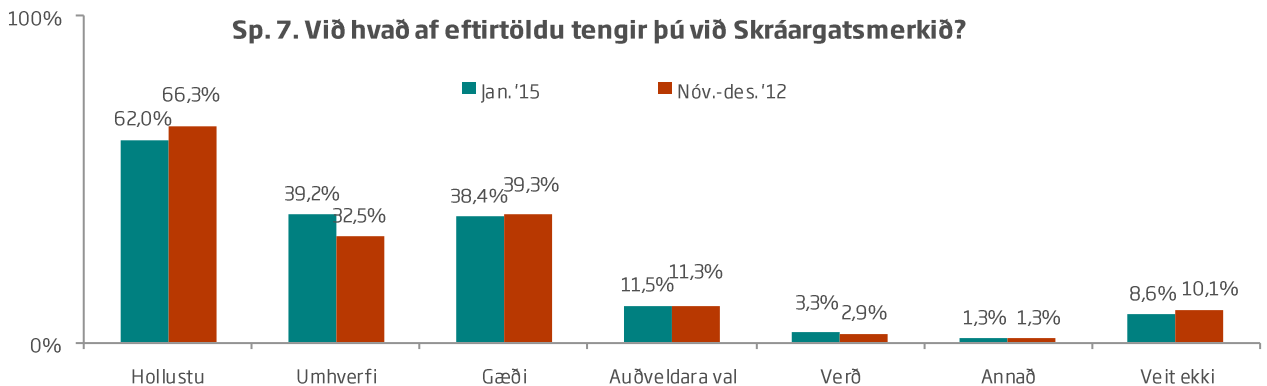
Samanburður milli ára á spurningum sem eru á kvarðanum 1-5.

Sp. 6. Hvað af eftirtöldu telur þú að eigi best við um vörur sem merktar eru Skráargatsmerkinu?

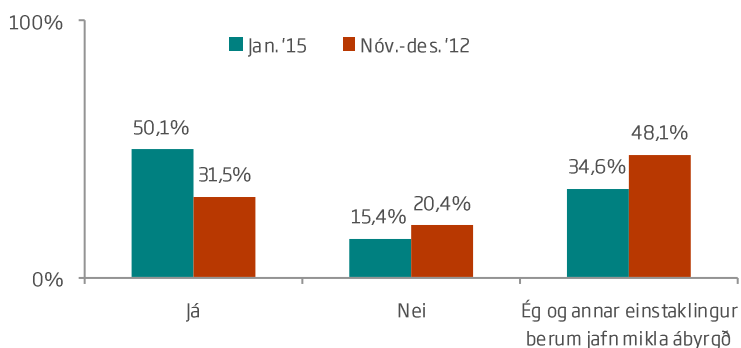
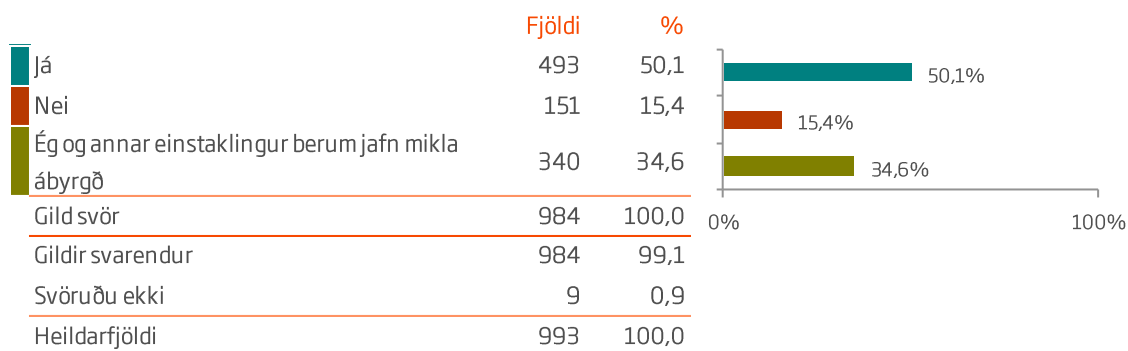

Sp. 7. Við hvað af eftirtöldu tengir þú við Skráargatsmerkið?

Sp. 1. Ert þú sá eða sú sem berð fyrst og fremst ábyrgð á daglegum vöruinnkaupum fyrir heimili þitt?

Um helmingur svarenda ber fyrst og fremst ábyrgð á daglegum vöruinnkaupum fyrir heimili sitt að hans sögn, en tæplega 35% svarenda segjast bera jafn mikla ábyrgð og annar aðili á heimilinu. Í skýrslunni er aðeinsunnið með þann hóp sem sér um dagleg vöruinnkaup fyrir heimilið, nema annað sé tekið fram.

Á næstu síðu má sjá að konur bera fremur ábyrgðina en karlar, fólk yngra en 25 ára ber síður ábyrgð en þeir sem eru eldri auk þess sem nokkur munur er á þessari hegðun eftir tekjum, menntun og fjölda á heimili.

Sp. 1. Ert þú sá eða sú sem berð fyrst og fremst ábyrgð á daglegum vöruinnkaupum fyrir heimili þitt?

	Gild svör	Já %	Nei %	Ég og annar einstak- lingur berum jafn mikla ábyrgð	Stacked Bar Chart		
					Fjöldi	%	%
Allir	984	50,1	15,4	34,6	50%	15%	35%
Kyn*							
Karl	455	34,7	19,6	45,7	35%	20%	46%
Kona	529	63,3	11,7	25,0	63%	12%	25%
Aldur*							
Yngri en 25 ára	137	24,4	47,3	28,2	24%	47%	28%
25-34 ára	183	60,3	2,0	37,7	60%	2%	38%
35-44 ára	171	56,3	9,9	33,9	56%	10%	34%
45-54 ára	177	55,3	12,8	31,9	55%	13%	32%
55 ára og eldri	315	49,0	13,7	37,3	49%	14%	37%
Búseta							
Reykjavík	368	49,8	14,3	35,8	50%	14%	36%
Nágr.sveitarfélög Rvk.	245	49,0	17,0	34,0	49%	17%	34%
Önnur sveitarfélög	371	51,0	15,3	33,7	51%	15%	34%
Fjölskyldutekjur*							
399 þúsund eða lægri	285	49,0	27,0	24,0	49%	27%	24%
400-549 þúsund	140	56,9	7,5	35,6	57%	7%	36%
550-799 þúsund	226	53,9	9,4	36,7	54%	9%	37%
800 þúsund eða hærrí	234	46,9	13,8	39,3	47%	14%	39%
Menntun*							
Grunnskólapróf	186	50,5	19,2	30,3	50%	19%	30%
Framhaldsskólapróf/lönnmenntun	351	41,3	21,1	37,6	41%	21%	38%
Háskólapróf	424	57,4	9,8	32,8	57%	10%	33%
Fjöldi á heimili*							
Býr ein(n)	117	96,3	1,9	1,9	96%	2%	2%
2 eða fleiri í heimili, engin börn	421	36,6	21,6	41,8	37%	22%	42%
1 með barn/börn yngri en 18 ára	26	81,2	9,4	9,4	81%	9%	9%
2 eða fleiri með barn yngri en 18 ára	168	45,0	18,6	36,4	45%	19%	36%
2 eða fleiri með börn yngri en 18 ára	206	50,6	10,5	38,8	51%	11%	39%

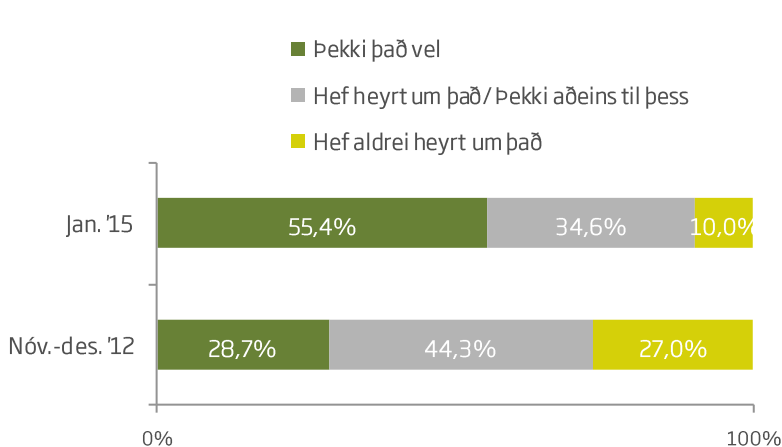
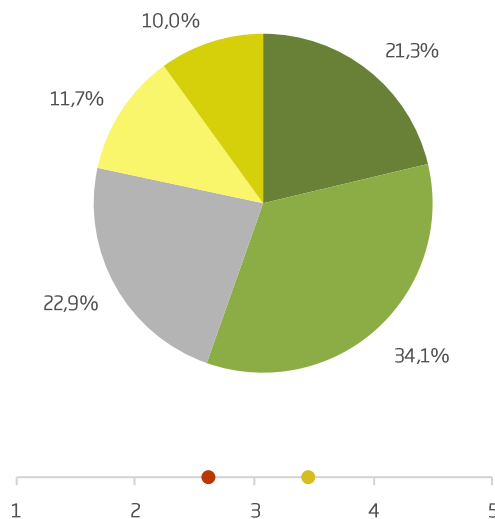
*Marktækur munur á milli hópa skv. Kíkvaðrat prófi ($p < 0,05$).

Sp.2. Þekkir þú eða hefur þú heyrt talað um þetta merki (lógó) sem sett er á umbúðir matvara?

	Fjöldi	%
Þekki það mjög vel (5)	176	21,3
Þekki það nokkuð vel (4)	283	34,1
Þekki aðeins til þess (3)	190	22,9
Hef heyrt um það, en þekki næstum ekkert til þess (2)	97	11,7
Hef aldrei heyrt um það/séð það (1)	83	10,0
Gild svör	828	100,0
Gildir svarendur	828	83,4
Fengu ekki spurningu*	160	16,1
Svöruðu ekki	5	0,5
Heildarfjöldi	993	100,0

*Aðeins þeir sem bera fyrst og fremst ábyrgð á vöruinnkaupum fyrir heimili sitt, eða til jafns við annan einstakling (Sp. 1), fengu þessa spurningu.

Meðaltal 3,45
Staðalfrávik 1,23
Meðaltal 2012 2,61

Rúmlega 55% svarenda þekkja vel til merkis Skráargatsins og er það töluverð aukning frá árinu 2012 þegar tæplega 29% þekktu vel til merkisins. Nærri 35% til viðbótar þekkja aðeins til þess en nokkuð fleiri voru í þeim hópi í síðustu mælingu, eða ríflega 44%. Einn af hverjum tíu svarendum hefur aldrei heyrt um það eða séð það sem er meira en helmingi lægra hlutfall en árið 2012 þegar 27% svarenda þekkti ekkert til þess.

Á næstu síðu má sjá að konur þekkja meira til merkisins en karlar, íbúar nágrennasveitarfélaga Reykjavíkur þekkja betur til þess en aðrir Íslendingar, þeir sem bera ekki ábyrgð á vörukaupum heimila þekkja síður til þess en þeir sem kaupa inn vörur og því oftast sem fólk les umbúðarmerkingar og/eða innihaldslýsingar því betur þekkir það merkið.

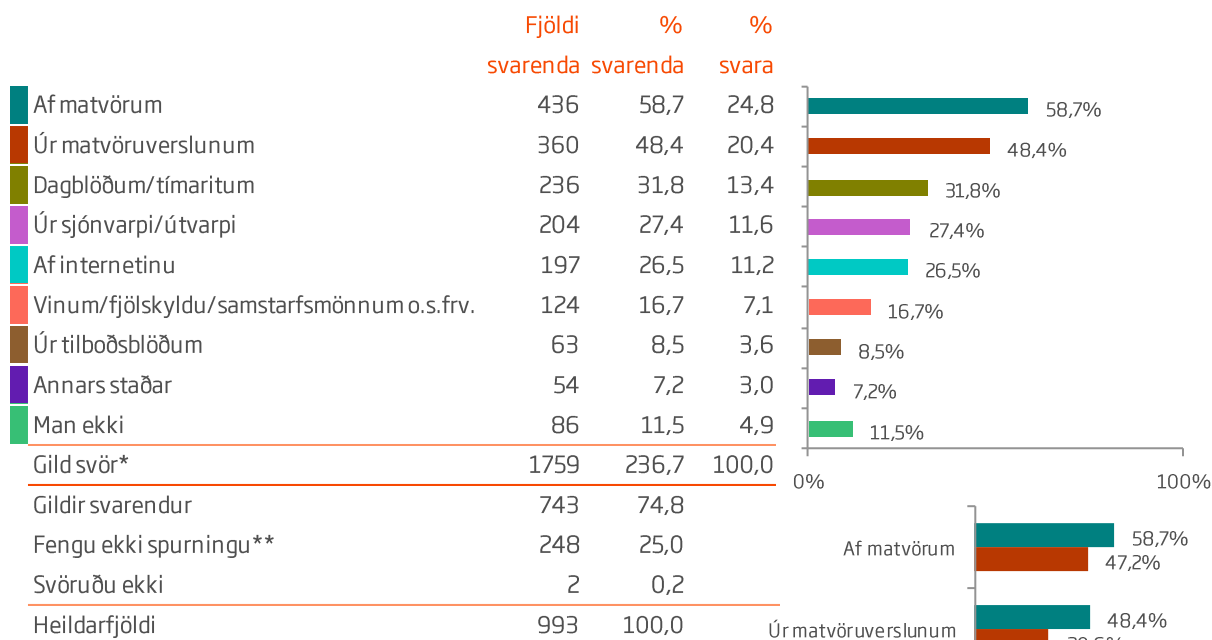
Sp.2. Þekkir þú eða hefur þú heyrt talað um þetta merki (lógó) sem sett er á umbúðir matvara?

	Gild svör	Þekki það vel	Hef heyrt um það/ Þekki aðeins til þess	Hef aldrei heyrt um það		
	Fjöldi	%	%	%		
Allir	828	55,4	34,6	10,0		3,45
Kyn*						
Karl	366	42,2	45,0	12,8		3,15
Kona	462	65,8	26,4	7,8		3,68
Aldur						
Yngri en 25 ára	72	56,0	29,3	14,7		3,41
25-34 ára	178	60,4	30,1	9,5		3,56
35-44 ára	154	57,4	32,8	9,8		3,51
45-54 ára	153	57,6	33,0	9,4		3,45
55 ára og eldri	271	49,5	41,0	9,5		3,36
Búseta*						
Reykjavík	315	55,8	33,6	10,6		3,47
Nágr.sveitarfélög Rvk.	203	63,1	30,1	6,8		3,63
Önnur sveitarfélög	310	49,9	38,6	11,4		3,31
Fjölskyldutekjur						
399 þúsund eða lægri	208	53,3	32,1	14,5		3,34
400-549 þúsund	129	60,7	30,4	8,8		3,48
550-799 þúsund	204	56,2	35,5	8,2		3,52
800 þúsund eða hærrí	202	52,6	36,9	10,5		3,41
Menntun						
Grunnskólapróf	149	54,4	37,0	8,6		3,47
Framhaldsskólapróf/lönnmenntun	276	52,6	36,9	10,5		3,35
Háskólapróf	383	56,9	32,4	10,6		3,49
Fjöldi á heimili						
Býr ein(n)	115	55,9	35,2	8,9		3,43
2 eða fleiri í heimili, engin börn	330	53,1	37,6	9,3		3,42
1 með barn/börn yngri en 18 ára	24	66,2	29,4	4,4		3,54
2 eða fleiri með barn yngri en 18 ára	136	56,4	31,8	11,8		3,46
2 eða fleiri með börn yngri en 18 ára	184	53,9	34,8	11,3		3,42
Ert þú sá eða sú sem berð fyrst og fremst ábyrgð á daglegum vöruinnkaupum fyrir heimili þitt?*						
Já	491	59,3	31,3	9,4		3,54
Ég og annar berum jafn mikla ábyrgð	337	49,7	39,5	10,9		3,32
Hve oft lest þú umbúðarmerkingar og/eða innihaldslýsingar, þegar þú kaupir matvöru?*						
Oft/Alltaf	434	67,9	24,9	7,2		3,74
Stundum	250	46,1	42,4	11,5		3,25
Sjaldan/Aldrei	141	34,1	49,8	16,1		2,92

*Marktækur munur á milli hópa skv. ANOVA prófi (p<0,05).

Sp. 3. Hvaðan þekkir þú Skráargatsmerkið?

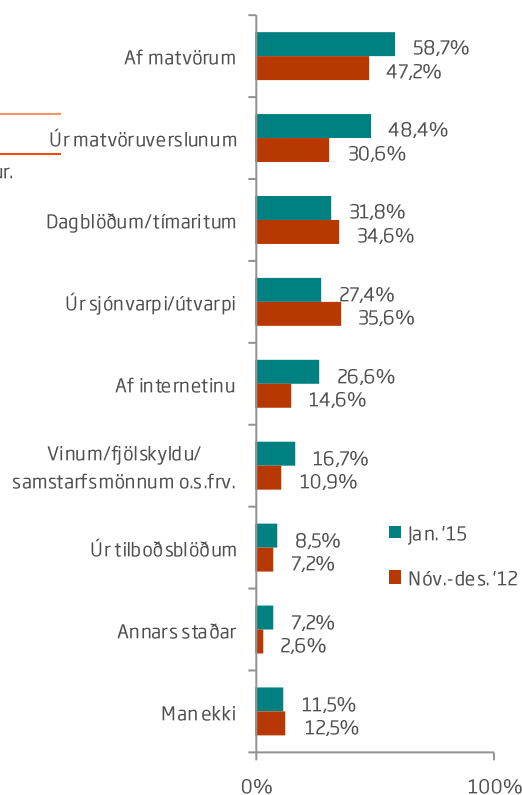

*Hér var hægt að nefna fleiri en einn svarmöguleika, því eru fleiri svör en svarendur.

**Aðeins þeir sem þekkja til Skráargatsins (Sp. 2) fengu þessa spurningu.

Sama tafla og að ofan, að viðbættum þeim 83 sem hafa aldrei heyrt um Skráargatið (Sp. 2).

	Fjöldi	%
Af matvörum	436	52,8
Úr matvöruverslunum	360	43,5
Dagblöðum/tímaritum	236	28,6
Úr sjónvarpi/útvarpi	204	24,7
Af internetinu	197	23,9
Vinum/fjölskyldu/samstarfsmönnum o.s.frv.	124	15,0
Úr tilboðsblöðum	63	7,6
Annars staðar	54	6,5
Man ekki	86	10,4
Aldrei heyrt um Skráargatið	83	10,0
Gildir svarendur	826	223,0

Nálægt sex af hverjum tíu þekkja merki Skráargatsins af matvörum og nærri helmingur úr matvöruverslunum. Töluverð aukningar á að fólk nefni þessi tvö atriði frá fyrri mælingu. Nokkuð færri, eða á bilinu 27-32%, þekkja merkið úr fjölmiðlum eða af internetinu og enn færri annars staðar frá.

Konur virðast þekkja merkið betur af matvörum og úr matvöruverslunum en karlar og því oftast sem fólk les umbúðarmerkingar og/eða innihaldslýsingar þeim mun meiri líkur eru á að fólk þekki merkið af matvörum og úr matvöruverslunum.

Sp.3. Hvaðan þekkir þú Skráargatsmerkið?

	Gild svör	Af matvörum	Úr matvöru- verslunum	Dag- blöðum/ tímaritum	Úr sjónvarpi/ útvarpi	Af internetinu	Vinum/ fjölskyldu/ samst- mönnum o.s.frv.	Annars staðar	Man ekki
	Fjöldi	%	%	%	%	%	%	%	%
Allir									
Kyn									
Karl	318	49,9	41,3	30,1	28,0	24,3	11,8	10,4	16,4
Kona	424	65,3	53,7	33,1	27,0	28,3	20,4	18,9	7,9
Aldur									
Yngri en 25 ára	61	66,8	50,1	11,6	11,4	28,8	44,1	16,9	17,2
25-34 ára	161	65,6	53,3	25,8	29,0	35,0	24,5	16,3	10,5
35-44 ára	139	63,6	51,6	28,5	24,1	26,3	16,2	16,0	11,2
45-54 ára	138	63,1	47,4	34,6	30,8	31,8	9,5	17,3	10,3
55 ára og eldri	243	46,7	43,5	41,1	30,4	17,5	9,1	12,6	11,7
Búseta									
Reykjavík	281	56,8	48,2	35,5	27,3	27,9	14,2	16,1	12,8
Nágr.sveitarfélög Rvk.	188	63,1	47,7	42,0	31,0	29,9	16,6	20,4	4,9
Önnur sveitarfélög	273	57,5	49,1	20,9	25,1	22,9	19,4	10,9	14,8
Fjölskyldutekjur									
399 þúsund eða lægri	177	54,7	48,5	22,7	20,6	22,6	20,2	15,8	17,4
400-549 þúsund	117	56,8	40,1	30,9	32,9	17,1	13,3	13,1	9,9
550-799 þúsund	188	59,7	50,6	32,4	20,3	24,2	14,4	13,1	12,9
800 þúsund eða hærrí	180	59,7	52,0	35,1	35,1	30,8	14,8	15,8	6,4
Menntun									
Grunnskólapróf	135	56,4	54,8	28,8	28,2	19,2	17,5	12,9	12,0
Framhaldsskólapróf/lönnmenntun	247	55,1	42,7	29,3	24,9	22,4	18,3	11,5	12,4
Háskólapróf	342	62,5	49,8	33,9	28,1	31,2	14,4	17,6	11,0
Fjöldi á heimili									
Býr ein(n)	105	61,2	44,5	29,2	35,3	27,4	19,2	18,1	12,3
2 eða fleiri í heimili, engin börn	298	55,2	45,8	32,0	24,9	23,0	14,6	10,6	11,9
1 með barn/börn yngri en 18 ára	23	43,8	38,7	9,4	13,5	28,1	29,5	7,4	13,8
2 eða fleiri með barn yngri en 18 ára	120	61,0	50,0	31,9	25,2	26,7	17,4	21,7	12,7
2 eða fleiri með börn yngri en 18 ára	163	62,3	52,4	32,5	28,5	29,8	15,4	16,1	10,1
Ert þú sá eða sú sem berð fyrst og fremst ábyrgð á daglegum vöruinnkaupum fyrir heimili þitt?									
Já	443	62,6	50,5	29,3	29,3	25,9	18,0	17,6	9,9
Ég og annar berum jafn mikla ábyrgð	300	52,9	45,3	35,4	24,6	27,6	14,8	11,8	13,9
Hve oft lest þú umbúðarmerkingar og/eða innihaldslýsingar, þegar þú kaupir matvöru?									
Oft/Alltaf	402	65,3	54,6	35,2	29,6	30,1	18,9	18,4	8,3
Stundum	219	54,7	42,9	29,1	25,9	24,1	14,5	13,7	15,5
Sjaldan/Aldrei	118	44,8	38,9	24,9	22,7	19,0	13,6	8,1	14,1

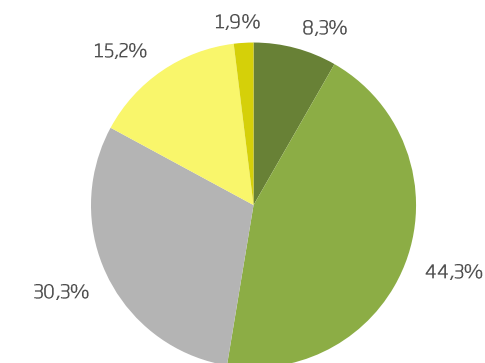
Ekki er reiknuð marktækt þegar svarendur geta valið fleiri en eitt svar.

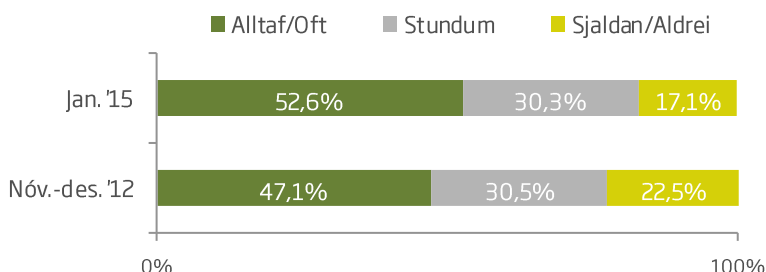
Sp. 4. Hve oft lest þú umbúðarmerkingar og /eða innihaldslýsingar, þegar þú kaupir matvöru?

	Fjöldi	%
Alltaf (5)	69	8,3
Oft (4)	366	44,3
Stundum (3)	250	30,3
Sjaldan (2)	125	15,2
Aldrei (1)	16	1,9
Gild svör	827	100,0
Gildir svarendur	827	83,3
Fengu ekki spurningu*	160	16,1
Svöruðu ekki	6	0,6
Heildarfjöldi	993	100,0

*Aðeins þeir sem bera fyrst og fremst ábyrgð eða jafnmikla ábyrgð og fleiri á heimilinu á daglegum vöruinnkaupum heimilisins (Sp. 1) fengu þessa spurningu.

Meðaltal 3,42
 Staðalfrávik 0,91
 Meðaltal 2012 3,29

Meira en helmingur svarenda segist alltaf eða oft lesa umbúðarmerkingar og/eða innihaldslýsingar þegar hann kaupir matvöru en um 17% gera það sjaldan eða aldrei. Aukning hefur orðið í því að lesa umbúðarmerkingar sem sýnir sig bæði á hærra hlutfalli fólks sem segist gera það oft eða alltaf auk þess sem meðaltal þessarar spurningar er hærra en árið 2012.

Konur lesa oftar á umbúðarmerkingar en karlar, fólk á aldrinum 25-34 ára les helst en fólk yngra en 25 ára síst, Reykvíkingar lesa oftar en aðrir Íslendingar, fólk með háskólapróf oftar en fólk með minni menntun og þeir sem bera fyrst og fremst ábyrgð á daglegum vörukaupum lesa oftar en þeir sem bera ábyrgð til jafns við annan.

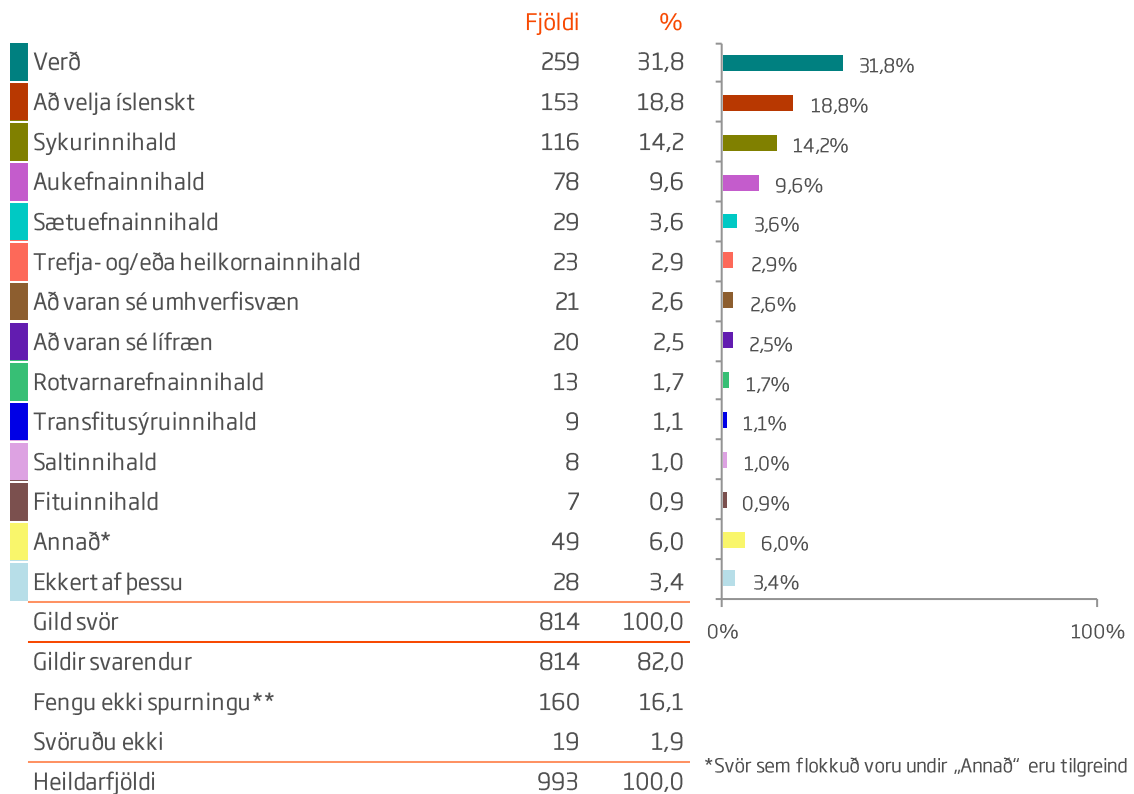
Sp. 4. Hve oft lest þú umbúðarmerkingar og /eða innihaldslýsingar, þegar þú kaupir matvöru?

	Gild svör	Oft/Alltaf	Stundum	Sjaldan/ Aldrei	3,42
	Fjöldi	%	%	%	
Allir	827	52,6	30,3	17,1	
Kyn*					
Karl	364	41,8	35,3	22,9	3,20
Kona	463	61,1	26,4	12,5	3,59
Aldur*					
Yngri en 25 ára	72	48,0	18,5	33,5	3,05
25-34 ára	176	61,1	26,5	12,4	3,63
35-44 ára	153	49,5	32,7	17,8	3,36
45-54 ára	153	49,1	35,6	15,3	3,40
55 ára og eldri	272	52,0	31,5	16,4	3,42
Búseta*					
Reykjavík	315	55,5	31,3	13,2	3,53
Nágr.sveitarfélög Rvk.	202	50,3	28,2	21,4	3,34
Önnur sveitarfélög	310	51,2	30,6	18,3	3,36
Fjölskyldutekjur					
399 þúsund eða lægri	207	57,4	23,2	19,3	3,45
400-549 þúsund	130	49,7	32,5	17,9	3,37
550-799 þúsund	204	50,4	33,2	16,4	3,41
800 þúsund eða hærrí	202	49,4	34,4	16,2	3,40
Menntun*					
Grunnskólapróf	150	44,4	30,5	25,1	3,23
Framhaldsskólapróf/lönnmenntun	275	47,6	33,0	19,4	3,31
Háskólapróf	383	58,4	28,5	13,2	3,55
Fjöldi á heimili					
Býr ein(n)	115	57,7	20,7	21,6	3,46
2 eða fleiri í heimili, engin börn	330	50,3	30,5	19,2	3,37
1 með barn/börn yngri en 18 ára	22	54,3	20,4	25,3	3,32
2 eða fleiri með barn yngri en 18 ára	136	51,6	35,8	12,6	3,43
2 eða fleiri með börn yngri en 18 ára	184	50,8	34,3	14,9	3,42
Ert þú sá eða sú sem berð fyrst og fremst ábyrgð á daglegum vöruinnkaupum fyrir heimili þitt?*					
Já	493	56,5	27,8	15,7	3,50
Ég og annar berum jafn mikla ábyrgð	334	46,9	33,9	19,2	3,30

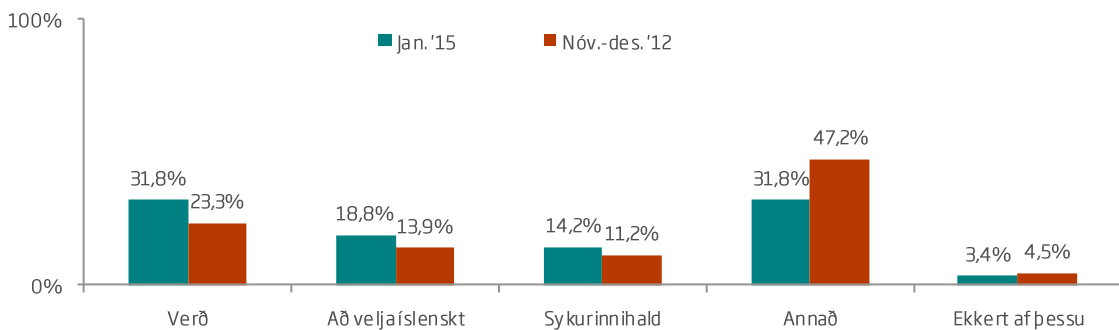
*Marktækur munur á milli hópa skv. ANOVA prófi (p<0,05).

Sp.5. Á hvað af eftirtöldum atriðum leggur þú mesta áherslu þegar þú kaupir matvöru?

**Aðeins þeir sem bera fyrst og fremst ábyrgð á vöruinnkaupum fyrir heimili sitt, eða til jafns við annan einstakling (Sp. 1), fengu þessa spurningu.

Tæplega 32% svarenda leggja mesta áherslu á verð við matarinnkaup, nálægt einn af hverjum fimm leggur mesta áherslu á að velja íslenskt og rösklega 14% svarenda leggja mesta áherslu á sykurinnihald. Aukning hefur orðið í þessum þremur flokkum frá fyrri mælingu á kostnað þeirra flokka sem færri nefna.

Karlar leggja mun fremur áherslu á verð en konur á meðan konur huga meira að aukefnainnihaldi en karlar, áhersla á verð minnkar með auknum aldri og aukinni menntun en áhersla á að velja íslenskt eykst með aldrinum auk þess sem íbúar utan höfuðborgarsvæðisins leggja meiri áherslu á að velja íslenskt en íbúar á því. Einnig má nefna að þeir sem lesa síður umbúðarmerkingar leggja meiri áherslu á verð en þeir sem lesa frekar umbúðarmerkingar leggja meiri áherslu á innihaldsefni auk þess sem þeir sem kaupa sjaldan eða aldrei vörur með Skráargatsmerkinu leggja meiri áherslu á verð en þeir sem kaupa þær oft eða alltaf.

Sp.5. Á hvað af eftirtöldum atriðum leggur þú mesta áherslu þegar þú kaupir matvöru?

*Annað

Almenn hollusta

- Heildar samsetning næringu.
- Hlutföll næringarefna og orkugjafa. Les bara hvað er í vörunni.
- Hollusta.

Ekki unnin/Hrein/Fersk

- Að hún sé fersk.
- Að hún sé sem hrein ust, minnst unnin.
- Að þetta sé ferskvara, ekki unnin.

Fleiri en einn svarmöguleiki á við

- Blöndu af ofantöldu.
- Ekki hægt að merkja bara við eitt.
- Margt.
- Margt af þessu. (nefnt af tveimur)
- Mörg ofantalinna atriða.
- Samblanda af ýmsu ofantöldu.
- Samverkandi þættir af mörgu hér að ofan.
- Sitt lítið af hverju.
- Sykurinnihald, vatn í kjötvöru og verð og dagsetningar.
- Verð og gæði.
- Verð og hollustu.
- Verð og hollustu, fer eftir vöru tegund hvað af ofantöldu skiptir máli.
- Verð og innihald.

Innihald sem ekki er tilgreint í spurningu

- Að varan sé hæf grænmetisætum.
- Hitaeiningar.
- Hvort varan innihaldi ofnæmisvalda.
- Innihaldi ekki ofnæmisvaka sem valda viðbrögðum hjá fjölskyldumeðlim.
- Ofnæmisvalda. (nefnt af tveimur)

Dagsetning/Síðasti sölu-/neysludagur

- Að hún sé ekki útrunnin.
- Dagsetningu.
- Hvenær útrunnin.
- Síðasta neysludag.
- Síðasti sölundagur.

Annað

- Að varan sé erlend.
- Bragð.
- Gæði og bestu kaupin, s.s. ekki dýrasta og ekki ódýrsta.
- Kaupi það sem mig van tar.
- Misjafnt.
- Misjafnt eftir vöruflokkum.
- Mismunandi.
- Ruglingsleg spurning, og svarmöguleikar.
- Útlit.
- Vani, þekki vöruna.

Sp.5. Á hvað af eftirtöldum atriðum leggur þú mesta áherslu þegar þú kaupir matvöru?

	Gild svör	Verð	Að velja íslenskt	Sykur- innihald	Aukaefna- innihald	Annað	Ekkert af þessu
	Fjöldi	%	%	%	%	%	%
Allir	814	31,8	18,8	14,2	9,6	22,2	3,4
Kyn*							
Karl	361	39,6	19,6	12,8	4,0	19,0	5,1
Kona	454	25,6	18,2	15,3	14,0	24,7	2,1
Aldur*							
Yngri en 25 ára	72	52,3	4,7	14,2	9,4	19,4	0,0
25-34 ára	172	32,0	15,6	16,6	11,5	20,2	4,0
35-44 ára	152	38,7	10,1	14,6	9,8	23,4	3,5
45-54 ára	150	29,1	21,4	14,7	10,3	21,5	3,1
55 ára og eldri	269	23,8	28,1	12,2	7,9	23,8	4,2
Búseta*							
Reykjavík	311	28,0	14,6	15,5	10,7	25,7	5,5
Nágr.sveitarfélög Rvk.	195	31,9	15,4	12,1	13,0	24,4	3,2
Önnur sveitarfélög	308	35,6	25,2	14,2	6,4	17,1	1,4
Fjölskyldutekjur							
399 þúsund eða lægri	207	36,6	16,3	15,6	9,6	19,8	2,1
400-549 þúsund	128	31,6	20,6	11,2	9,3	21,6	5,8
550-799 þúsund	200	34,1	15,8	16,2	7,2	23,9	2,8
800 þúsund eða hærrí	199	22,2	21,3	13,7	13,9	25,8	3,1
Menntun*							
Grunnskólapróf	147	37,0	19,2	10,0	9,2	21,5	3,0
Framhaldsskólapróf/lönnmenntun	275	36,9	21,2	13,9	6,2	18,2	3,6
Háskólapróf	377	26,7	16,6	15,6	12,6	25,1	3,4
Fjöldi á heimili							
Býr ein(n)	113	30,8	18,0	15,2	12,4	19,8	3,9
2 eða fleiri í heimili, engin börn	329	30,9	19,9	12,8	7,1	24,6	4,7
1 með barn/börn yngri en 18 ára	22	45,9	17,3	15,3	6,6	11,5	3,3
2 eða fleiri með barn yngri en 18 ára	135	25,3	24,0	11,8	17,3	21,1	0,6
2 eða fleiri með börn yngri en 18 ára	180	37,9	15,1	15,2	7,6	21,3	2,8
Ert þú sá eða sú sem berð fyrst og fremst ábyrgð á daglegum vöruinnkaupum fyrir heimili þitt?							
Já	482	31,4	18,7	14,7	10,6	21,8	2,8
Ég og annar berum jafn mikla ábyrgð	332	32,5	18,9	13,5	8,2	22,7	4,3

*Marktækur munur á milli hópa skv. Kíkvaðrat prófi ($p < 0,05$).

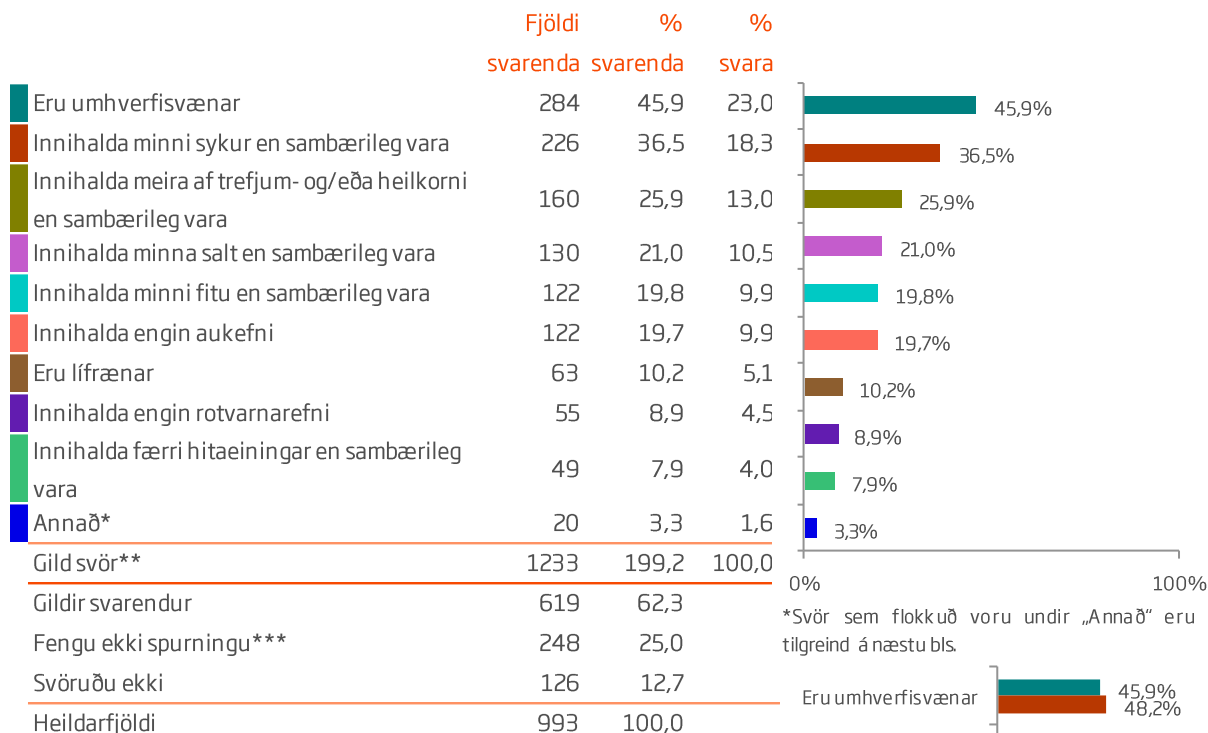
Sp.5. Á hvað af eftirtöldum atriðum leggur þú mesta áherslu þegar þú kaupir matvöru?

	Gild svör	Verð	Að velja íslenskt	Sykur- innihald	Aukaefna- innihald	Annað	Ekkert af þessu
	Fjöldi	%	%	%	%	%	%
Allir	814	31,8	18,8	14,2	9,6	22,2	3,4
Hve oft lest þú umbúðarmerkingar og/eða innihaldslýsingar, þegar þú kaupir matvöru?*							
Oft/Alltaf	429	20,5	17,4	20,8	14,2	24,6	2,5
Stundum	244	42,6	18,9	8,4	6,8	20,6	2,7
Sjaldan/Aldrei	139	48,3	21,8	4,1	0,5	17,6	7,7
Þegar þú kaupir matvörur, hve oft kaupir þú þá vörur merktar með Skráargatsmerkinu?*							
Oft/Alltaf	128	11,1	19,0	20,9	12,3	36,0	0,6
Stundum	317	32,1	17,9	16,0	11,8	20,0	2,1
Sjaldan/Aldrei	110	37,1	19,9	9,8	8,5	17,8	6,8

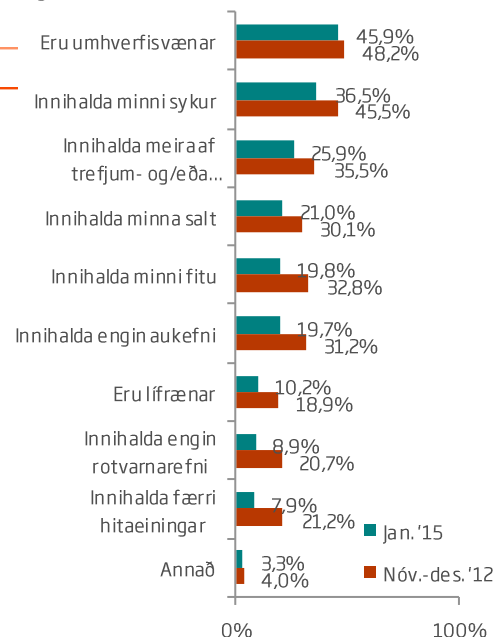
*Marktækur munur á milli hópa skv. Kíkvaðrat prófi ($p < 0,05$).

Sp.6. Hvað af eftirtöldu telur þú að eigi best við um vörur sem merktar eru Skráargatsmerkinu?

*Svör sem flokkuð voru undir „Annað“ eru tilgreind á næstu bls.

Sama tafla og að ofan, að viðbættum þeim 83 sem hafa aldrei heyrt um Skráargatið (Sp. 2).

	Fjöldi	%
Eru umhverfisvænar	284	40,5
Innihalda minni sykurl en sambærileg vara	226	32,2
Innihalda meira af trefjum- og/eða heilkorni en sambærileg vara	160	22,8
Innihalda minna salt en sambærileg vara	130	18,5
Innihalda minni fitu en sambærileg vara	122	17,4
Innihalda engin aukefni	122	17,4
Eru lífrænar	63	9,0
Innihalda engin rotvarnarefni	55	7,9
Innihalda færri hitaeiningar en sambærileg vara	49	7,0
Annað*	20	2,9
Aldrei heyrt um Skráargatið	83	11,8
Gildir svarendur	702	187,5

Tæplega 46% telja að vörur með Skráargatsmerkinu séu umhverfisvænar en um 36-37% telja að þær innihaldi minni sykurl en sambærileg vara. Á bilinu 20-26% merkjavið atriði sem snerta önnur innihaldsefni, svo sem meiri trefjar, minna salt og minni fitu.

Karlar telja fremur en konur að vörumar séu umhverfisvænar á meðan konur nefna frekar að þær innihaldi minni sykurl, meiri trefjar og minna salt, þeir sem eldri eru nefna frekar að vörurnar séu umhverfisvænar auk þess sem þeir sem lesa oft eða alltaf umbúðarmerkingar eða kaupa oft eða alltaf vörur merktar Skráargatsmerkinu nefna frekar atriði sem tengjast innihaldi á meðan aðrir nefna frekar að þær séu umhverfisvænar.

Sp.6. Hvað af eftirtöldu telur þú að eigi best við um vörur sem merktar eru Skráargatsmerkinu?

*Annað

Almenn hollusta

- Almenn hollusta.
- Almennt hollar matvörur.
- Eru hollari. (nefnt af 7)
- Heilsusamleg, holl.
- Merkir hollustu.
- Uppfylla ákv. skilyrði um hollustu.

Hollari en sambærilegar vörur eða vörur í sama vöruflokki

- Almennt hollastar í sínum flokki.
- Eru bestu vörur síns flokks.
- Eru hollari kostur en önnur sambærileg vara, eru samt ekki endilega meinhollar :).
- Eru hollastar af sambærilegum vörum.
- Hollari en sambærileg vara.

Annað

- Eru sagðar eitthvað af ofanrituðu.
- Gagnslaust merki þar sem ekkert eftirlit er með innihaldi þeirra, fyrirtæki geta ákveðið sjálf að merkja vöru með skráargati án þess að varan uppfylli einhverja staðla um hollustu hennar.
- Rekjanlegar.
- Uppfylla mannelismarkmið.
- Uppfylla skilyrði varðandi næringarefni.

Sp. 6. Hvað af eftirtöldu telur þú að eigi best við um vörur sem merktar eru Skráargatsmerkinu?

	Gild svör	Eru umhverfis- vænar	Innihalda minni sykur en sambærileg vara	Innihalda meira af trefjum- og/eða heilko ni en sambærileg vara	Innihalda minna salt en sambærileg vara	Innihalda minni fitu en sambærileg vara	Innihalda engin aukefni	Annað
	Fjöldi	%	%	%	%	%	%	%
Kyn								
Karl	241	53,2	30,4	17,5	14,9	15,9	22,1	25,2
Kona	378	41,3	40,5	31,3	24,9	22,3	18,2	26,3
Aldur								
Yngri en 25 ára	47	36,7	34,9	42,8	28,0	28,0	29,5	28,4
25-34 ára	141	39,2	50,4	28,9	22,1	22,3	16,5	25,8
35-44 ára	122	44,0	36,5	26,2	21,5	19,2	19,4	21,7
45-54 ára	118	41,6	38,6	27,7	22,1	23,4	16,9	23,3
55 ára og eldri	190	57,2	25,4	18,2	17,5	14,0	21,7	29,5
Búseta								
Reykjavík	233	47,3	41,2	30,5	25,5	25,4	20,0	25,7
Nágr.sveitarfélög Rvk.	163	43,8	35,9	22,5	20,8	17,8	20,6	24,2
Önnur sveitarfélög	223	46,0	32,3	23,7	16,5	15,4	18,8	27,2
Fjölskyldutekjur								
399 þúsund eða lægri	149	48,7	37,0	37,7	23,3	20,8	20,5	27,7
400-549 þúsund	99	40,8	38,0	25,4	19,8	17,8	24,4	18,3
550-799 þúsund	157	44,8	37,1	19,7	17,1	19,0	17,4	29,7
800 þúsund eða hærrí	159	46,2	35,9	23,1	23,8	21,3	20,4	23,6
Menntun								
Grunnskólapróf	104	44,9	30,9	23,1	18,3	21,3	22,2	32,9
Framhaldsskólapróf/lönmenntun	194	46,6	35,6	21,7	18,0	16,3	19,5	30,5
Háskólapróf	308	45,5	40,1	30,7	24,7	22,1	18,6	20,6
Fjöldi á heimili								
Býr ein(n)	85	48,5	37,1	30,8	19,0	17,4	18,2	23,0
2 eða fleiri í heimili, engin börn	246	49,8	27,4	20,0	17,4	17,0	23,7	28,8
1 með barn/börn yngri en 18 ára	19	24,3	47,2	37,3	20,4	39,8	17,1	30,1
2 eða fleiri með barn yngra en 18 ára	105	47,5	49,6	29,6	27,3	21,9	14,9	21,3
2 eða fleiri með börn yngra en 18 ára	139	42,4	42,2	29,1	26,1	23,7	16,1	23,4

Ekki er reiknuð marktækt þegar svarendur geta valið fleiri en eitt svar.

Sp.6. Hvað af eftirtöldu telur þú að eigi best við um vörur sem merktar eru Skráargatsmerkinu?

	Gild svör	Eru umhverfis- vænar	Innihalda minni sykur en sambærileg vara	Innihalda meira af trefjum- og/eða heilko ni en sambærileg vara	Innihalda minna salt en sambærileg vara	Innihalda minni fitu en sambærileg vara	Innihalda engin aukefni	Annað
	Fjöldi	%	%	%	%	%	%	%
Ert þú sá eða sú sem berð fyrst og fremst ábyrgð á daglegum vöruinnkaupum fyrir heimili þitt?								
Já	384	46,5	38,2	25,2	20,2	18,7	17,3	25,7
Ég og annar berum jafn mikla ábyrgð	235	45,0	33,9	27,1	22,4	21,6	23,7	26,1
Hve oft lest þú umbúðarmerkingar og/eða innihaldslýsingar, þegar þú kaupir matvöru?								
Oft/Alltaf	348	42,6	39,0	32,1	22,0	22,0	19,6	24,9
Stundum	181	49,9	35,5	16,8	24,0	17,6	17,5	26,6
Sjaldan/Aldrei	90	50,9	29,2	20,5	11,3	15,8	24,8	27,9
Þegar þú kaupir matvörur, hve oft kaupir þú þá vörur merktar með Skráargatsmerkinu?								
Oft/Alltaf	123	31,8	49,7	40,2	31,5	23,0	18,7	27,1
Stundum	293	41,8	42,3	27,0	23,0	22,5	19,3	25,4
Sjaldan/Aldrei	91	58,4	23,1	18,9	13,1	16,0	20,7	22,5

Ekki er reiknuð marktekt þegar svarendur geta valið fleiri en eitt svar.

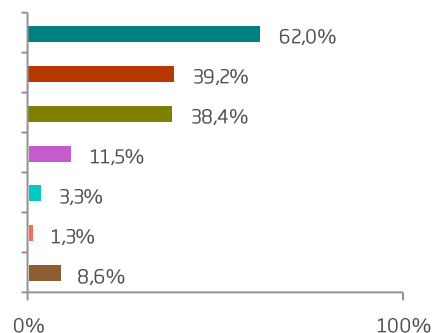

Sp. 7. Við hvað af eftirtöldu tengir þú við Skráargatsmerkið?

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Hollustu	454	62,0	37,7
Umhverfi	287	39,2	23,8
Gæði	281	38,4	23,4
Auðveldara val	84	11,5	7,0
Verð	24	3,3	2,0
Annað*	9	1,3	0,8
Veit ekki	63	8,6	5,2
Gild svör**	1203	164,3	100,0
Gildir svarendur	732	73,7	
Fengu ekki spurningu***	248	25,0	
Svöruðu ekki	13	1,3	
Heildarfjöldi	993	100,0	

**Hér var hægt að nefna fleiri en einn svarmöguleika, því eru fleiri svör en svarendur.

***Aðeins þeir sem þekkja merki Skráargatsins (Sp. 2) fengu þessa spurningu.

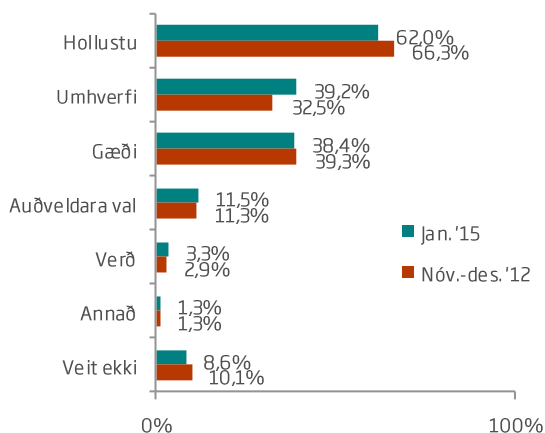

*Annað

- Auðtrúa umhverfishippa.
- Ekkert. (nefnt af tveimur).
- Ekkert af þessu bara að það er aðeins búið að minnka sykurlaugar í viðkomandi vöru jafnvel mjög lítil minnkun.
- Hrossakjöt í Findus vörum.
- Markaðsstarf.
- Meðvitund.
- Gagnslaust merki þar sem ekkert eftirlit er með innihaldi þeirra, fyrirtæki geta ákveðið sjálf að merkja vöru með skráargati án þess að

Sama tafla og að ofan, að viðbættum þeim 83 sem hafa aldrei heyrt um Skráargatið (Sp. 2).

	Fjöldi	%
Hollustu	454	55,7
Umhverfi	287	35,2
Gæði	281	34,5
Auðveldara val	84	10,3
Verð	24	3,0
Annað*	9	1,2
Veit ekki	63	7,7
Aldrei heyrt um Skráargatið	83	10,2
Gildir svarendur	815	157,8

Slétt 62% svarenda tengja hollustu við Skráargatsmerkið en ríflega 39% við umhverfi, og litlu minni hópur (38-39%) við gæði. Lægra hlutfall tengir Skráargatsmerkið við hollustu nú en árið 2012 en hærra hlutfall við umhverfi, en þess skal þó getið að fleiri þekkja merkið nú en árið 2012 og því fengu mun fleiri þessa spurningu.

Karlmenn vita síður hvað þeir tengja við Skráargatsmerkið en konur, yngra fólk tengir það frekar við hollustu en það eldra auk þess sem þeir sem lesa oft á umbúðarmerkingar og þeir sem kaupa oft vörur merktar Skráargatinu tengja það frekar við hollustu en þeir sem lesa sjaldnar á umbúðarmerkingar eða kaupa sjaldan vörur merktar Skráargatinu.

Sp. 7. Við hvað af eftirtöldu tengir þú við Skráargatsmerkið?

	Gild svör	Hollustu	Umhverfi	Gæði	Annað	Veit ekki
	Fjöldi	%	%	%	%	%
Kyn						
Karl	315	58,2	36,4	34,1	9,7	15,3
Kona	417	65,0	41,3	41,8	19,5	3,5
Aldur						
Yngri en 25 ára	61	66,4	33,5	50,1	17,1	17,7
25-34 ára	160	69,5	35,3	41,2	18,3	8,6
35-44 ára	134	61,3	41,0	38,8	15,0	4,7
45-54 ára	136	66,4	43,3	29,5	12,9	5,1
55 ára og eldri	241	54,0	39,9	38,5	14,3	10,4
Búseta						
Reykjavík	277	62,7	35,6	35,2	16,0	10,2
Nágr.sveitarfélög Rvk.	182	64,8	40,6	40,1	16,7	3,5
Önnur sveitarfélög	272	59,6	41,9	40,7	13,5	10,3
Fjölskyldutekjur						
399 þúsund eða lægri	175	64,2	48,1	47,7	17,1	7,5
400-549 þúsund	116	57,4	32,3	41,5	21,3	8,9
550-799 þúsund	186	64,9	37,2	32,4	13,4	7,3
800 þúsund eða hærrí	181	62,0	39,8	35,7	13,5	6,2
Menntun						
Grunnskólapróf	133	61,4	41,7	44,0	15,7	9,7
Framhaldsskólapróf/líðmenntun	244	58,3	36,7	39,8	13,4	9,9
Háskólapróf	340	65,0	39,6	34,7	16,5	7,6
Fjöldi á heimili						
Býr ein(n)	104	68,4	43,9	45,5	14,4	8,6
2 eða fleiri í heimili, engin börn	297	55,9	40,7	37,2	15,5	11,1
1 með barn/börn yngri en 18 ára	23	58,0	23,9	48,5	0,0	11,0
2 eða fleiri með barn yngri en 18 ára	120	66,1	37,3	33,5	22,9	7,8
2 eða fleiri með börn yngri en 18 ára	158	63,7	40,8	38,2	12,6	5,2
Ert þú sá eða sú sem berð fyrst og fremst ábyrgð á daglegum vöruinnkaupum fyrir heimili þitt?						
Já	436	66,0	41,0	42,9	15,5	6,2
Ég og annar berum jafn mikla ábyrgð	295	56,2	36,5	31,9	15,0	12,1

Ekki er reiknuð marktekt þegar svarendur geta valið fleiri en eitt svar.

Sp. 7. Við hvað af eftirtöldu tengir þú við Skráargatsmerkið?

	Gild svör	Hollustu	Umhverfi	Gæði	Annað	Veit ekki
	Fjöldi	%	%	%	%	%
Hve oft lest þú umbúðarmerkingar og/eða innihaldslýsingar, þegar þú kaupir matvöru?						
Oft/Alltaf	396	66,2	38,9	42,7	20,2	6,0
Stundum	218	58,9	41,1	34,8	9,7	8,8
Sjaldan/Aldrei	116	55,1	37,2	31,6	9,3	15,7
Þegar þú kaupir matvörur, hve oft kaupir þú þá vörur merktar með Skráargatsmerkinu?						
Oft/Alltaf	125	84,6	35,8	53,0	25,5	0,0
Stundum	317	71,1	40,7	44,2	14,6	1,2
Sjaldan/Aldrei	102	48,7	43,6	29,9	16,5	8,1

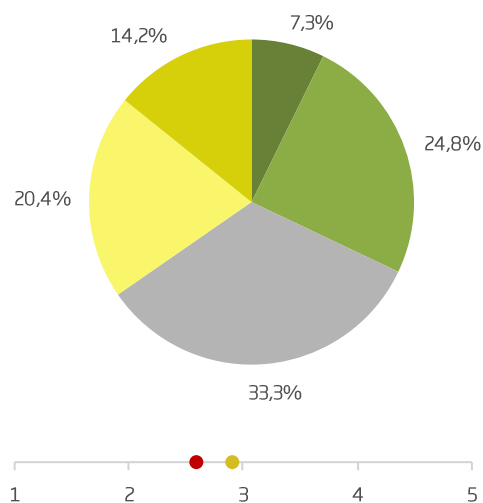
Ekki er reiknuð marktækt þegar svarendur geta valið fleiri en eitt svar.

Sp. 8. Hvað af eftirtöldu á best við um þig?

	Fjöldi	%
Skrárgatið hjálpar mér mjög mikið við að velja hollari mat (5)	43	7,3
Skrárgatið hjálpar mér fremur mikið við að velja hollari mat (4)	145	24,8
Skrárgatið hjálpar mér í meðallagi við að velja hollari mat (3)	195	33,3
Skrárgatið hjálpar mér fremur lítið við að velja hollari mat (2)	119	20,4
Skrárgatið hjálpar mér alls ekki við að velja hollari mat (1)	83	14,2
Gíld svör	585	100,0
Gildir svarendur	585	58,9
Fengu ekki spurningu*	248	25,0
Svöruðu ekki	160	16,1
Heildarfjöldi	993	100,0

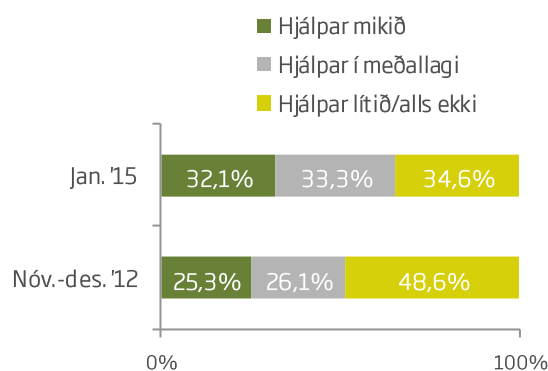
*Aðeins þeir sem þekkja merki Skráargatsins (Sp. 2) fengu þessa spurningu.

Meðaltal 2,90
Staðalfrávik 1,14
Meðaltal 2012 2,60

Sama tafla og að ofan, að viðbættum þeim 83 sem hafa aldrei heyrt um Skrárgatið (Sp. 2).

	Fjöldi	%
Hjálpar mér mjög mikið (5)	43	6,4
Hjálpar mér fremur mikið (4)	145	21,7
Hjálpar mér í meðallagi (3)	195	29,2
Hjálpar mér fremur lítið (2)	119	17,9
Hjálpar mér alls ekki (1)	83	12,5
Aldrei heyrt um Skrárgatið (1)	83	12,4
Gíldir svarendur	668	100
Meðaltal	2,67	

Nálægt þriðjungur svarenda telur að Skrárgatið hjálpi þeim mikið við að velja hollari mat en svipað hlutfall telur að það hjálpi þeim lítið eða alls ekki við að velja hollari mat. Fólk telur merkið hjálpa sér meira í þessari mælingu en árið 2012 sem sést í hærra hlutfalli þeirra sem það hjálpar mikið, lægra hlutfalli þeirra sem það hjálpar lítið eða alls ekki auk þess sem meðaltalið hefur hækkað. Meðaltalið er þó enn undir tölunni 3, en hún stendur fyrir að Skrárgatið hjálpi í meðallagi, og virðist merkið því hjálpa fólki minna en í meðallagi mikið við að velja hollari mat.

Konur telja Skrárgatið hjálpa sér meira en karlar auk þess sem þeir sem þekkja merkið vel, lesa oft umbúðarlýsingar og þeir sem kaupa oft vörur merktar Skrárgatinu telja það hjálpa sér meira en aðrir.

Sp. 8. Hvað af eftirtöldu á best við um þig?

	Gild svör	Hjálpar mikið	Hjálpar í meðallagi	Hjálpar lítið/ alls ekki	
	Fjöldi	%	%	%	
Allir	585	32,1	33,3	34,6	2,90
Kyn*					
Karl	239	28,0	28,5	43,5	2,73
Kona	345	34,9	36,6	28,5	3,03
Aldur					
Yngri en 25 ára	47	6,8	71,7	21,5	2,71
25-34 ára	133	29,8	32,6	37,7	2,82
35-44 ára	115	33,5	30,6	35,9	2,91
45-54 ára	103	35,1	29,6	35,4	2,95
55 ára og eldri	186	37,6	27,7	34,7	2,99
Búseta					
Reykjavík	224	31,9	33,4	34,7	2,91
Nágr.sveitarfélög Rvk.	142	35,9	33,3	30,8	3,02
Önnur sveitarfélög	218	29,7	33,2	37,1	2,82
Fjölskyldutekjur					
399 þúsund eða lægri	145	28,9	35,6	35,5	2,87
400-549 þúsund	96	33,4	34,7	31,9	2,95
550-799 þúsund	147	36,3	32,6	31,1	2,98
800 þúsund eða hærrí	144	28,5	32,3	39,2	2,82
Menntun					
Grunnskólapróf	104	30,9	28,5	40,6	2,75
Framhaldsskólapróf/löðmenntun	186	33,2	38,5	28,3	3,03
Háskólapróf	283	32,3	30,5	37,3	2,88
Fjöldi á heimili					
Býr ein(n)	86	33,8	29,2	37,0	2,87
2 eða fleiri í heimili, engin börn	225	34,5	33,2	32,3	2,96
1 með barn/börn yngri en 18 ára	22	32,1	24,7	43,3	2,80
2 eða fleiri með barn yngri en 18 ára	94	27,3	45,0	27,7	2,98
2 eða fleiri með börn yngri en 18 ára	134	33,4	25,3	41,3	2,83
Ert þú sá eða sú sem berð fyrst og fremst ábyrgð á daglegum vöruinnkaupum fyrir heimili þitt?					
Já	364	32,8	33,3	33,9	2,93
Ég og annar berum jafn mikla ábyrgð	221	30,8	33,3	35,9	2,86

*Marktækur munur á milli hópa skv. ANOVA prófi ($p < 0,05$).

Sp. 8. Hvað af eftirtöldu á best við um þig?

	Gild svör	Hjálpar mikið	Hjálpar í meðallagi	Hjálpar lítið/ alls ekki	
	Fjöldi	%	%	%	
Allir	585	32,1	33,3	34,6	2,90
Þekkir þú eða hefur þú heyrt talað um þetta merki (lógó) sem sett er á umbúðir matvara?*					
Þekki það vel	415	41,2	35,1	23,8	3,20
Hef heyrt um það/Þekki aðeins til þess	169	9,7	29,0	61,3	2,17
Hve oft lest þú umbúðarmerkingar og/eða innihaldslýsingar, þegar þú kaupir matvöru?*					
Oft/Alltaf	338	36,6	36,6	26,8	3,10
Stundum	159	30,1	29,9	40,0	2,83
Sjaldan/Aldrei	85	18,3	27,2	54,5	2,31
Þegar þú kaupir matvörur, hve oft kaupir þú þá vörur merktar með Skráargatsmerkinu?*					
Oft/Alltaf	124	77,7	21,1	1,2	4,01
Stundum	281	29,1	46,3	24,6	3,05
Sjaldan/Aldrei	89	3,6	20,7	75,7	1,92

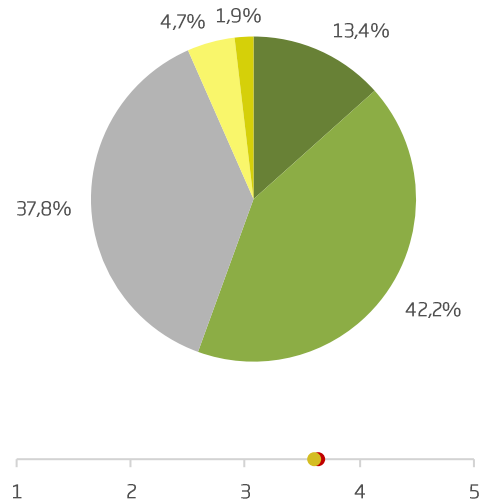
*Marktækur munur á milli hópa skv. ANOVA prófi ($p < 0,05$).

Sp.9. Hversu vel eða illa treystir þú Skráargatsmerkinu?

	Fjöldi	%
Mjög vel (5)	95	13,4
Fremur vel (4)	298	42,2
Í meðallagi (3)	267	37,8
Fremur illa (2)	34	4,7
Mjög illa (1)	13	1,9
Gild svör	707	100,0
Gildir svarendur	707	71,2
Fengu ekki spurningu*	248	25,0
Svöruðu ekki	38	3,9
Heildarfjöldi	993	100,0

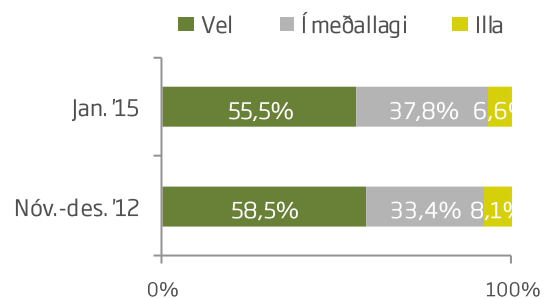
*Aðeins þeir sem þekkja merki Skráargatsins (Sp. 2) fengu þessa spurningu.

Sama tafla og að ofan, að viðbættum þeim 83 sem hafa aldrei heyrt um Skráargatið (Sp. 2).

	Fjöldi	%
Mjög vel (5)	95	12,0
Fremur vel (4)	298	37,7
Í meðallagi (3)	267	33,9
Fremur illa (2)	34	4,2
Mjög illa (1)	13	1,7
Aldrei heyrt um Skráargatið (1)	83	10,5
Gildir svarendur	790	100
Meðaltal	3,33	

Meðaltal	3,60
Staðalfrávik	0,85
Meðaltal 2012	3,65

Um 55-56% svarenda treysta Skráargatsmerkinu vel en 6-7% treysta því illa. Lægra hlutfall treystir merkinu nú en í síðustu mælingu, þótt litlu muni, og þeim fjölgar sem treysta því í meðallagi vel eða illa. Meðaltalið breytist lítið milli mælinga og stendur enn miðja veginni milli þess að treysta merkinu í meðallagi vel/illa og að treysta því fremur vel.

Konur treysta merkinu betur en karlar og þeir sem bera fyrst og fremst ábyrgð á innkaupum treysta því betur en þeir sem bera ábyrgð til jafns við annan einstakling. Að auki treystir fólk Skráargatsmerkinu betur eftir því sem fólk þekkir merkið betur, því oftast sem það les umbúðarmerkingar og því oftast sem það kaupir vörur merktar Skráargatsmerkinu.

Sp.9. Hversu vel eða illa treystir þú Skráargatsmerkinu?

	Gild svör	Vel	Í meðallagi	Illu		
	Fjöldi	%	%	%		
Allir	707	55,5	37,8	6,6		3,60
Kyn*						
Karl	301	47,8	42,1	10,1		3,49
Kona	406	61,3	34,7	4,0		3,69
Aldur						
Yngri en 25 ára	61	50,1	49,9	0,0		3,62
25-34 ára	155	56,6	36,8	6,6		3,66
35-44 ára	136	56,0	34,7	9,2		3,55
45-54 ára	128	60,1	32,8	7,1		3,66
55 ára og eldri	227	53,5	40,0	6,6		3,56
Búseta						
Reykjavík	270	55,7	37,0	7,3		3,65
Nágr.sveitarfélög Rvk.	178	57,9	35,6	6,5		3,61
Önnur sveitarfélög	258	53,8	40,2	6,0		3,56
Fjölskyldutekjur						
399 þúsund eða lægri	171	54,8	39,5	5,7		3,66
400-549 þúsund	110	62,7	32,2	5,1		3,70
550-799 þúsund	181	55,7	39,1	5,2		3,60
800 þúsund eða hærrí	175	54,2	38,0	7,8		3,57
Menntun						
Grunnskólapróf	129	51,1	39,0	9,9		3,48
Framhaldsskólapróf/líðmenntun	233	53,6	41,3	5,2		3,58
Háskólapróf	332	58,1	35,7	6,2		3,67
Fjöldi á heimili						
Býr ein(n)	102	51,9	43,3	4,8		3,68
2 eða fleiri í heimili, engin börn	284	53,5	39,9	6,6		3,56
1 með barn/börn yngri en 18 ára	23	58,8	41,2	0,0		3,67
2 eða fleiri með barn yngri en 18 ára	113	57,7	37,9	4,5		3,67
2 eða fleiri með börn yngri en 18 ára	158	58,1	32,5	9,4		3,59
Ert þú sá eða sú sem berð fyrst og fremst ábyrgð á daglegum vöruinnkaupum fyrir heimili þitt?*						
Já	422	57,6	36,9	5,5		3,66
Ég og annar berum jafn mikla ábyrgð	284	52,5	39,2	8,3		3,52

*Marktækur munur á milli hópa skv. ANOVA prófi ($p < 0,05$).

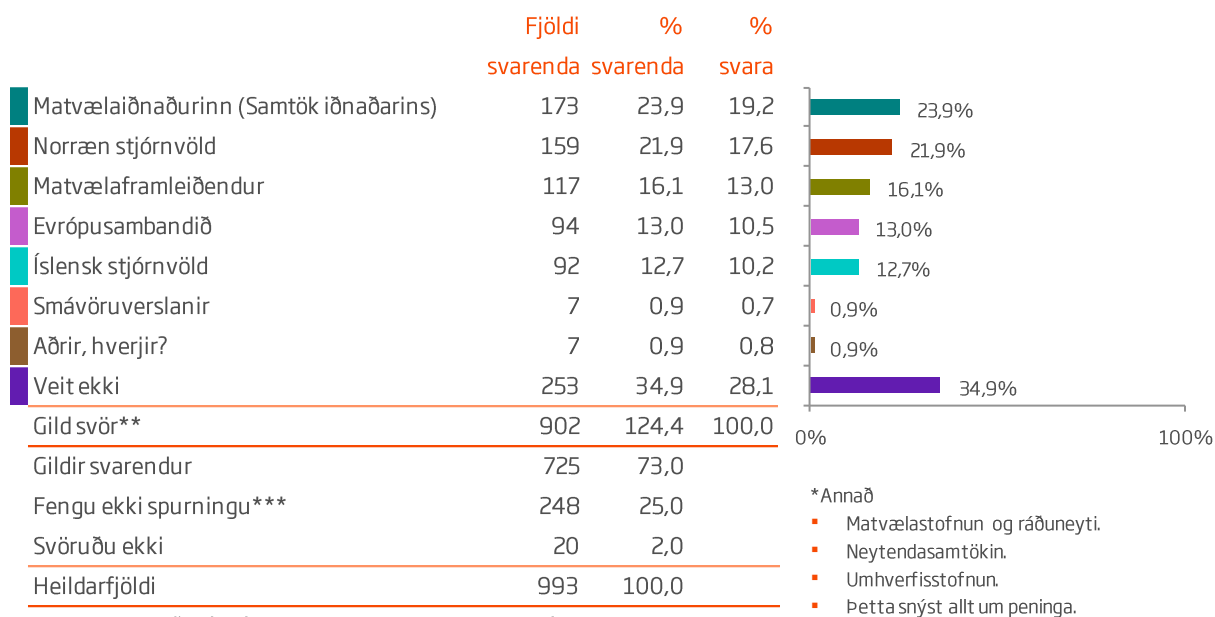
Sp.9. Hversu vel eða illa treystir þú Skráargatsmerkinu?

	Gild svör	Vel	Í meðallagi	Illá	
	Fjöldi	%	%	%	
Allir	707	55,5	37,8	6,6	3,60
Þekkir þú eða hefur þú heyrt talað um þetta merki (lógó) sem sett er á umbúðir matvara?*					
Þekki það vel	451	68,6	27,2	4,2	3,82
Hef heyrt um það/Þekki aðeins til þess	255	32,5	56,7	10,9	3,22
Hve oft lest þú umbúðarmerkingar og/eða innihaldslýsingar, þegar þú kaupir matvöru?*					
Oft/Alltaf	392	59,2	35,3	5,4	3,66
Stundum	208	56,3	36,9	6,8	3,61
Sjaldan/Aldrei	105	41,2	48,1	10,7	3,38
Þegar þú kaupir matvöru, hve oft kaupir þú þá vöru merktar með Skráargatsmerkinu?*					
Oft/Alltaf	125	91,5	8,5	0,0	4,24
Stundum	318	66,1	31,8	2,1	3,74
Sjaldan/Aldrei	99	28,5	52,4	19,1	3,13

*Marktækur munur á milli hópa skv. ANOVA prófi ($p < 0,05$).

Sp. 10. Hver heldur þú að standi á bak við Skráargatsmerkið hér á landi?

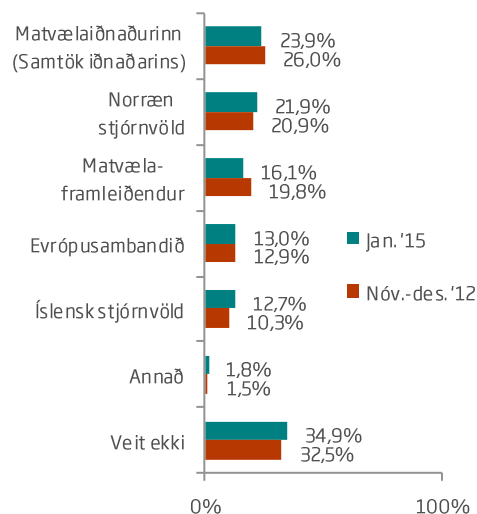

**Hér var hægt að nefna fleiri en einn svarmöguleika, því eru fleiri svör en svarendur.

***Aðeins þeir sem þekkja merki Skráargatsins (Sp. 2) fengu þessa spurningu.

Sama tafla og að ofan, að viðbættum þeim 83 sem hafa aldrei heyrt um Skráargatið (Sp. 2).

	Fjöldi	%
Matvælaíðnaðurinn (Samtök iðnaðarins)	173	21,4
Norræn stjórnvöld	159	19,7
Matvælaframleiðendur	117	14,5
Evrópusambandið	94	11,7
Íslensk stjórnvöld	92	11,4
Smávöruverslanir	7	0,8
Aðrir, hverjir?	7	0,8
Veit ekki	253	31,3
Aldrei heyrt um Skráargatið	83	10,3
Gildir svarendur	808	121,9

Nokkur dreifing er í því hverjir fólk telur að standi á bak við Skráargatið hér á landi. Áþekkur fjöldi, eða um 22-24%, telur að matvælaíðnaðurinn annars vegar eða norræn stjórnvöld hins vegar standa á bak við merkið. Þá telja um 16% svarenda að matvælaframleiðendur standi á bak við það. Vel yfir þriðjungur segist þó ekki vita hverjir standa á bak við merkið. Þess skal einnig getið að ríflega 2% nefndu annað hvort MAST eða Landlækniseimbættið þótt þeir svarmöguleikar voru ekki birtir í spurningalistanum. Mjög litlar breytingar hafa orðið á þessari vitneskju frá árinu 2012.

Á næstu tveimur síðum má sjá að einhver breytileiki var á svörum eftir t.d. aldri, búsetu og menntun, en mestan mun mátti finna eftir því hvort fólk þekkir Skráargatsmerkið, hvort það les umbúðarmerkingar og hversu oft það kaupir vörur merktar Skráargatsmerkinu.

Sp. 10. Hver heldur þú að standi á bak við Skráargatsmerkið hér á landi?

	Gild svör	Matvæla- iðnaðurinn (Samtök iðnaðarins)	Norræn stjórnvöld	Matvæla- fram- leiðendur	Evrópu- sambandið	Íslensk stjórnvöld	Annað	Veit ekki
	Fjöldi	%	%	%	%	%	%	%
Kyn								
Karl	307	20,8	23,4	14,8	11,9	9,6	1,7	40,4
Kona	417	26,1	20,9	17,1	13,9	15,0	1,9	31,0
Aldur								
Yngri en 25 ára	58	23,6	5,9	11,2	0,0	11,2	5,9	53,7
25-34 ára	158	33,6	19,2	14,6	12,4	16,7	1,0	34,1
35-44 ára	137	26,5	22,2	14,3	16,5	15,0	2,3	34,4
45-54 ára	133	23,3	26,5	19,6	8,9	12,8	1,1	30,8
55 ára og eldri	239	16,4	25,0	17,5	16,9	9,1	1,5	33,7
Búseta								
Reykjavík	273	24,1	26,3	16,2	14,9	13,5	1,3	30,8
Nágr.sveitarfélög Rvk.	182	23,3	23,7	15,7	13,1	12,3	3,7	33,7
Önnur sveitarfélög	269	24,0	16,4	16,5	11,0	12,1	1,2	39,9
Fjölskyldutekjur								
399 þúsund eða lægri	177	24,5	19,9	14,3	14,3	14,5	3,8	34,5
400-549 þúsund	117	27,1	17,6	18,6	14,0	15,5	0,0	33,4
550-799 þúsund	185	25,8	20,3	19,4	12,1	8,9	2,1	36,6
800 þúsund eða hærrí	179	20,6	25,6	16,0	11,6	12,5	1,5	33,4
Menntun								
Grunnskólapróf	134	27,4	10,9	16,2	10,6	8,9	3,6	40,9
Framhaldsskólapróf/lönnmenntun	244	23,1	21,3	14,5	14,0	11,1	1,0	34,7
Háskólapróf	339	23,2	26,8	16,8	13,6	15,6	1,8	32,6
Fjöldi á heimili								
Býr ein(n)	105	28,6	23,9	16,2	17,4	15,9	5,0	27,1
2 eða fleiri í heimili, engin börn	295	21,6	23,7	18,8	12,3	10,0	0,7	38,0
1 með barn/börn yngri en 18 ára	23	25,8	16,6	3,1	7,6	28,7	0,0	21,2
2 eða fleiri með barn yngri en 18 ára	119	23,9	19,3	12,8	8,9	12,1	2,6	39,3
2 eða fleiri með börn yngri en 18 ára	161	25,4	20,2	16,0	16,2	14,6	1,3	32,6
Ert þú sá eða sú sem berð fyrst og fremst ábyrgð á daglegum vöruinnkaupum fyrir heimili þitt?								
Já	437	26,7	19,0	14,5	14,6	14,4	2,4	33,3
Ég og annar berum jafn mikla ábyrgð	288	19,6	26,4	18,7	10,7	10,0	1,0	37,5

Ekki er reiknuð marktækt þegar svarendur geta valið fleiri en eitt svar.

Sp. 10. Hver heldur þú að standi á bak við Skráargatsmerkið hér á landi?

	Gild svör	Matvæla- iðnaðurinn (Samtök iðnaðarins)	Norræn stjórnvöld	Matvæla- fram- leiðendur	Evrópu- sambandið	Íslensk stjórnvöld	Annað	Veit ekki
	Fjöldi	%	%	%	%	%	%	%
Þekkir þú eða hefur þú heyrt talað um þetta merki (lógó) sem sett er á umbúðir matvara?								
Þekki það vel	446	28,8	26,8	19,2	14,8	16,3	1,8	23,1
Hef heyrt um það/Þekki aðeins til þess	279	16,0	14,3	11,3	10,2	7,0	1,8	53,8
Hve oft lest þú umbúðarmerkingar og/eða innihaldslýsingar, þegar þú kaupir matvöru?								
Oft/Alltaf	390	24,3	25,6	17,8	14,1	15,6	2,1	30,6
Stundum	215	21,2	23,4	16,2	12,2	10,5	0,9	37,1
Sjaldan/Aldrei	117	27,7	7,5	10,8	11,3	7,3	2,9	44,5
Þegar þú kaupir matvörur, hve oft kaupir þú þá vörur merktar með Skráargatsmerkinu?								
Oft/Alltaf	124	23,8	37,3	18,3	18,8	20,1	2,1	16,6
Stundum	319	28,6	24,0	18,7	12,4	14,5	2,2	26,5
Sjaldan/Aldrei	102	28,8	18,9	20,5	11,4	11,6	0,7	33,3

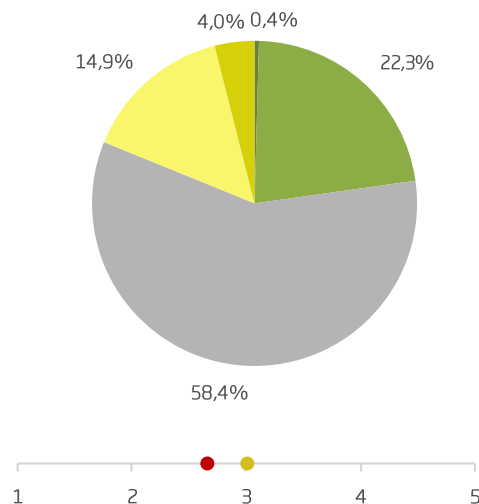
Ekki er reiknuð marktekt þegar svarendur geta valið fleiri en eitt svar.

Sp. 11. Þegar þú kaupir matvörur, hve oft kaupir þú þá vörur merktar með Skráargatsmerkinu?

	Fjöldi	%
Alltaf (5)	2	0,4
Oft (4)	122	22,3
Stundum (3)	319	58,4
Mjög sjaldan (2)	81	14,9
Aldrei (1)	22	4,0
Gild svör	547	100,0
Gildir svarendur	547	55,1
Fengu ekki spurningu*	248	25,0
Svöruðu ekki	198	20,0
Heildarfjöldi	993	100,0

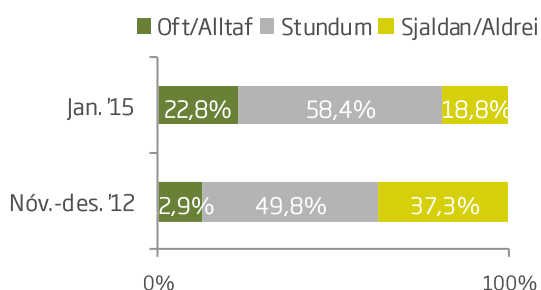
*Aðeins þeir sem þekkja merki Skráargatsins (Sp. 2) fengu þessa spurningu.

Sama tafla og að ofan, að viðbættum þeim 83 sem hafa aldrei heyrt um Skráargatið (Sp. 2).

	Fjöldi	%
Alltaf (5)	2	0,4
Oft (4)	122	19,4
Stundum (3)	319	50,7
Mjög sjaldan (2)	81	12,9
Aldrei (1)	22	3,4
Aldrei heyrt um Skráargatið (1)	83	13,2
Gildir svarendur	630	100
Meðaltal	2,74	

Meðaltal 3,00
Staðalfrávik 0,74
Meðaltal 2012 2,66

Tæplega 23% svarenda kaupa matvörur merktar Skráargatsmerkinu oft eða alltaf en tæplega 19% kaupa þær sjaldan eða aldrei. Ríflega 58% kaupa þær stundum. Nokkur aukning hefur verið í kaupum á vörum merktum Skráargatsmerkingu sem speglast bæði í því að herra hlutfall segist kaupa þær oft eða alltaf, færri segjast kaupa þær sjaldan eða aldrei auk þess sem meðaltal spurningarinnar hefur hækkað.

Konur kaupa matvörur merktar Skráargatsmerkinu oft en karlar, fólk yngra en 25 ára kaupir þær sjaldnar en þeir sem eru eldri og fólk kaupir þær oft með meiri menntun. Þá kaupa þeir sem þekkja Skráargatsmerkið og þeir sem lesa umbúðarmerkingar, vörur merktar Skráargatsmerkinu oft en aðrir.

Sp. 11. Þegar þú kaupir matvörur, hve oft kaupir þú þá vörur merktar með Skráargatsmerkinu?

	Gild svör	Oft/Alltaf	Stundum	Sjaldan/ Aldrei		
	Fjöldi	%	%	%		
Allir	547	22,8	58,4	18,8		3,00
Kyn*						
Karl	208	16,1	59,8	24,1		2,86
Kona	339	26,9	57,5	15,6		3,09
Aldur*						
Yngri en 25 ára	47	6,9	63,4	29,7		2,70
25-34 ára	116	21,0	63,2	15,9		2,99
35-44 ára	103	22,5	59,3	18,3		3,04
45-54 ára	102	24,7	54,9	20,3		2,99
55 ára og eldri	179	27,2	55,4	17,4		3,08
Búseta						
Reykjavík	199	26,0	53,7	20,3		3,03
Nágr.sveitarfélög Rvk.	137	23,8	57,5	18,7		3,04
Önnur sveitarfélög	211	19,0	63,4	17,6		2,96
Fjölskyldutekjur						
399 þúsund eða lægri	141	16,3	60,8	22,8		2,88
400-549 þúsund	89	23,0	59,4	17,6		3,03
550-799 þúsund	140	26,2	59,2	14,6		3,08
800 þúsund eða hærrí	132	24,9	59,0	16,2		3,06
Menntun*						
Grunnskólapróf	100	13,8	62,4	23,8		2,84
Framhaldsskólapróf/Iðnmenntun	190	20,1	59,9	19,9		2,98
Háskólapróf	251	27,6	56,9	15,6		3,09
Fjöldi á heimili						
Býr ein(n)	74	20,9	62,3	16,9		3,02
2 eða fleiri í heimili, engin börn	224	20,7	59,1	20,2		2,97
1 með barn/börn yngri en 18 ára	19	13,4	61,2	25,4		2,79
2 eða fleiri með barn yngra en 18 ára	92	23,4	60,7	15,9		3,03
2 eða fleiri með börn yngra en 18 ára	119	26,9	53,8	19,4		3,06
Ert þú sá eða sú sem berð fyrst og fremst ábyrgð á daglegum vöruinnkaupum fyrir heimili þitt?						
Já	349	24,7	56,7	18,6		3,02
Ég og annar berum jafn mikla ábyrgð	198	19,5	61,3	19,3		2,98

*Marktækur munur á milli hópa skv. ANOVA prófi ($p < 0,05$).

Sp. 11. Þegar þú kaupir matvörur, hve oft kaupir þú þá vörur merktar með Skráargatsmerkinu?

	Gild svör	Oft/Alltaf	Stundum	Sjaldan/ Aldrei	
	Fjöldi	%	%	%	
Allir	547	22,8	58,4	18,8	3,00
Þekkir þú eða hefur þú heyrt talað um þetta merki (lógó) sem sett er á umbúðir matvara?*					
Þekki það vel	411	29,4	59,3	11,3	3,18
Hef heyrt um það/Þekki aðeins til þess	136	2,6	55,7	41,7	2,48
Hve oft lest þú umbúðarmerkingar og/eða innihaldslýsingar, þegar þú kaupir matvöru?*					
Oft/Alltaf	325	31,4	54,4	14,2	3,16
Stundum	157	11,8	69,3	18,9	2,89
Sjaldan/Aldrei	63	6,3	53,4	40,3	2,56

*Marktækur munur á milli hópa skv. ANOVA prófi ($p < 0,05$).